

Rodzaj dokumentu:	Zasady oceniania rozwiązań zadań	
Egzamin:	Egzamin maturalny	
Przedmiot:	Matematyka	
Poziom:	Poziom podstawowy	
Formy arkusza:	MMAP-P0-100 (wersje arkusza: A i B), MMAP-P0-200, MMAP-P0-300, MMAP-P0-400, MMAP-P0-600, MMAP-P0-700, MMAP-P0-Q00, MMAP-P0-Z00, MMAU-P0-100	
Termin egzaminu:	8 maja 2023 r.	
Data publikacji dokumentu:	28 czerwca 2023 r.	

Uwagi ogólne:

- 1. Akceptowane są wszystkie rozwiązania merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.
- 2. Jeżeli zdający poprawnie rozwiąże zadanie i otrzyma poprawny wynik, lecz w końcowym zapisie przekształca ten wynik i popełnia przy tym błąd, to może uzyskać maksymalną liczbę punktów.
- 3. Jeżeli zdający popełni błędy rachunkowe, które na żadnym etapie rozwiązania nie upraszczają i nie zmieniają danego zagadnienia, lecz stosuje poprawną metodę i konsekwentnie do popełnionych błędów rachunkowych rozwiązuje zadanie, to może otrzymać co najwyżej (n-1) punktów (gdzie n jest maksymalną możliwą do uzyskania liczbą punktów za dane zadanie).

Zadanie 1. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024¹	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Wykorzystanie i interpretowanie	Zdający:
reprezentacji.	I.7) stosuje interpretację geometryczną
2. Dobieranie i tworzenie modeli	i algebraiczną wartości bezwzględnej,
matematycznych przy rozwiązywaniu	rozwiązuje równania i nierówności typu: []
problemów praktycznych i teoretycznych.	$ x+3 \ge 4.$

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B D

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. 2022, poz.1246).

Zadanie 2. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
I. Sprawność rachunkowa.	Zdający:	
Wykonywanie obliczeń na liczbach	I.4) stosuje związek pierwiastkowania	
rzeczywistych, także przy użyciu	z potęgowaniem oraz prawa działań na	
kalkulatora, stosowanie praw działań	potęgach i pierwiastkach.	
matematycznych przy przekształcaniu		
wyrażeń algebraicznych oraz		
wykorzystywanie tych umiejętności przy		
rozwiązywaniu problemów w kontekstach		
rzeczywistych i teoretycznych.		

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B A B

Zadanie 3. (0-2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV. Rozumowanie i argumentacja.	Zdający:
1. Przeprowadzanie rozumowań, także	I.2) przeprowadza proste dowody dotyczące
kilkuetapowych, podawanie argumentów	podzielności liczb całkowitych i reszt
uzasadniających poprawność rozumowania,	z dzielenia nie trudniejsze niż dowód
odróżnianie dowodu od przykładu.	podzielności przez 24 iloczynu czterech
	kolejnych liczb naturalnych.

Zasady oceniania

- 2 pkt przekształcenie wyrażenia $(2n+1)^2-1$ do postaci iloczynu 4n(n+1) **oraz** stwierdzenie, że iloczyn n(n+1) jest liczbą parzystą lub przekształcenie wyrażenia $(2n+1)^2-1$ do postaci $4(n^2+n)$ i uzasadnienie, że suma n^2+n jest liczbą parzystą ALBO
  - przekształcenie wyrażenia $(2n+1)^2-1$ do postaci 2n(2n+2) oraz stwierdzenie, że wśród dwóch kolejnych liczb parzystych jedna z nich jest liczbą podzielną przez 4, ALBO

- rozpatrzenie przypadku, gdy n=2l (gdzie $l\in\mathbb{N}$), tj. przekształcenie wyrażenia $(2n+1)^2-1$ do postaci 8l(2l+1) i zapisanie, że iloczyn l(2l+1) jest liczbą naturalną/całkowitą **oraz** rozpatrzenie przypadku, gdy n=2l+1 (gdzie $l\in\mathbb{N}$), tj. przekształcenie wyrażenia $(2n+1)^2-1$ do postaci $8(2l^2+3l+1)$ i zapisanie, że suma $2l^2+3l+1$ jest liczbą naturalną/całkowitą.
- 1 pkt przekształcenie wyrażenia $(2n+1)^2-1$ do postaci 4n(n+1) lub $4(n^2+n)$, lub 2n(2n+2) ALBO
  - przekształcenie wyrażenia $(2n+1)^2-1$ do postaci $4n^2+4n$ i stwierdzenie, że ta suma jest liczbą podzielną przez 4, *ALBO*
  - rozpatrzenie przypadku, gdy n=2l (gdzie $l\in\mathbb{N}$), tj. przekształcenie wyrażenia $(2n+1)^2-1$ do postaci 8l(2l+1) i zapisanie, że iloczyn l(2l+1) jest liczbą naturalną/całkowitą, *ALBO*
  - rozpatrzenie przypadku, gdy n=2l+1 (gdzie $l\in\mathbb{N}$), tj. przekształcenie wyrażenia $(2n+1)^2-1$ do postaci $8(2l^2+3l+1)$ i zapisanie, że suma $2l^2+3l+1$ jest liczbą naturalną/całkowitą.

0 pkt – rozwiązanie, w którym zastosowano niepoprawną metodę, albo brak rozwiązania.

Uwaqi:

- **1.** Jeżeli zdający sprawdza prawdziwość tezy tylko dla wybranych wartości n, to otrzymuje **0 punktów** za całe rozwiązanie.
- **2.** Jeżeli zdający przyjmuje np. n=8k+r, gdzie $k\in\mathbb{N}$ i r jest resztą z dzielenia liczby n przez 8, i przeprowadzi poprawne rozumowanie dla co najmniej połowy przypadków, ale nie przeprowadzi pełnego rozumowania dla wszystkich przypadków, to otrzymuje **1 punkt** za całe rozwiązanie.
- 3. Jeżeli zdający rozpatruje przypadki n=2l oraz n=2l+1 (gdzie $l\in\mathbb{N}$) i przekształca wyrażenie $(2n+1)^2-1$ do postaci, odpowiednio, 8l(2l+1) oraz $2l^2+3l+1$, ale nie zapisze, że 8l(2l+1) oraz $2l^2+3l+1$ są liczbami naturalnymi/całkowitymi, to otrzymuje **1 punkt** za całe rozwiązanie.

Przykładowe pełne rozwiązania

Sposób I

Korzystając z wzoru skróconego mnożenia, zapisujemy liczbę $(2n+1)^2-1$ w postaci

$$(2n+1)^2 - 1 = 4n^2 + 4n + 1 - 1 = 4n(n+1)$$

Ponieważ liczby n oraz n+1 są kolejnymi liczbami naturalnymi, to jedna z nich jest liczbą parzystą, zatem iloczyn n(n+1) jest liczbą parzystą, więc iloczyn 4n(n+1) jest podzielny przez 8. To należało wykazać.

Sposób II

Korzystając z wzoru skróconego mnożenia, zapisujemy liczbę $(2n+1)^2-1$ w postaci

$$(2n+1)^2 - 1 = 4n^2 + 4n + 1 - 1 = 4(n^2 + n)$$

Gdy n jest liczbą nieparzystą, to liczba n^2 jest liczbą nieparzystą. Zatem n^2+n jest liczbą parzystą jako suma dwóch liczb nieparzystych.

Gdy n jest liczbą parzystą, to liczba n^2 jest liczbą parzystą. Zatem n^2+n jest liczbą parzystą jako suma dwóch liczb parzystych.

Stąd $4(n^2 + n)$ jest liczbą podzielną przez 8. To należało wykazać.

Sposób III

Korzystając z wzoru skróconego mnożenia, zapisujemy liczbę $(2n+1)^2-1$ w postaci

$$(2n+1)^2 - 1 = [(2n+1) - 1] \cdot [(2n+1) + 1] = 2n \cdot (2n+2)$$

Ponieważ liczby 2n oraz 2n+2 są kolejnymi liczbami parzystymi, to jedna z nich jest liczbą podzielną przez 4. Zatem iloczyn 2n(2n+2) jest liczbą podzielną przez $2\cdot 4$, czyli przez 8. To należało wykazać.

Sposób IV

Rozważmy dwa przypadki: gdy n jest liczbą parzystą oraz gdy n jest liczbą nieparzystą.

Jeśli n jest liczbą parzystą, możemy ją zapisać w postaci n=2l, gdzie $l\in\mathbb{N}$. Wówczas badana liczba ma postać

$$(2n+1)^2 - 1 = (2 \cdot 2l + 1)^2 - 1 = 16l^2 + 8l + 1 - 1 = 8l(2l + 1)$$

Ponieważ $l \in \mathbb{N}$, to również iloczyn l(2l+1) jest liczbą naturalną. Zatem iloczyn 8l(2l+1) jest podzielny przez 8.

Jeśli liczba n jest nieparzysta, zapisujemy ją w postaci n=2l+1, gdzie $l\in\mathbb{N}$. Wówczas badana liczba ma postać

$$(2n+1)^2 - 1 = [2(2l+1)+1]^2 - 1 = [4l+3]^2 - 1 =$$

= $16l^2 + 24l + 9 - 1 = 8(2l^2 + 3l + 1)$

Ponieważ $l \in \mathbb{N}$, to również $2l^2+3l+1$ jest liczbą naturalną. Zatem iloczyn $8(2l^2+3l+1)$ jest podzielny przez 8. To należało wykazać.

Zadanie 4. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
Wymaganie ogólne Wymaganie szczegółowe		
III. Wykorzystanie i interpretowanie	Zdający:	
reprezentacji.	I.1) wykonuje działania ([]	
1. Stosowanie obiektów matematycznych	logarytmowanie) w zbiorze liczb	
i operowanie nimi, interpretowanie pojęć	rzeczywistych.	
matematycznych.		

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B

D

Zadanie 5. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Wykorzystanie i interpretowanie reprezentacji. 1. Stosowanie obiektów matematycznych i operowanie nimi, interpretowanie pojęć matematycznych.	Zdający: II.1) stosuje wzory skróconego mnożenia na: $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2 .

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B A B

Zadanie 6. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Wykorzystanie i interpretowanie reprezentacji. 1. Stosowanie obiektów matematycznych i operowanie nimi, interpretowanie pojęć matematycznych.	Zdający: III.3) rozwiązuje nierówności liniowe z jedną niewiadomą.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B C A

Zadanie 7. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Wykorzystanie i interpretowanie	Zdający:
reprezentacji.	III.5) rozwiązuje równania wielomianowe
1. Stosowanie obiektów matematycznych	postaci $W(x) = 0$ dla wielomianów
i operowanie nimi, interpretowanie pojęć	doprowadzonych do postaci iloczynowej
matematycznych.	ri.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B D D

Zadanie 8. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Wykorzystanie i interpretowanie	Zdający:
reprezentacji.	III.6) rozwiązuje równania wymierne postaci
Stosowanie obiektów matematycznych i operowanie nimi, interpretowanie pojęć	$\frac{V(x)}{W(x)} = 0$, gdzie wielomiany $V(x)$ i $W(x)$
matematycznych.	są zapisane w postaci iloczynowej.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B A

Zadanie 9. (0-3)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV. Rozumowanie i argumentacja. 4. Stosowanie i tworzenie strategii przy rozwiązywaniu zadań, również w sytuacjach nietypowych.	Zdający: III.5) rozwiązuje równania wielomianowe postaci $W(x) = 0$ dla wielomianów [] takich, które dają się doprowadzić do postaci iloczynowej [] metodą grupowania.

Zasady oceniania

3 pkt – poprawna metoda rozwiązania równania i obliczenie wszystkich rozwiązań równania: $(-2), \frac{2}{3}\,,\,2$

ALBO

- wyznaczenie wszystkich rozwiązań równania: (-2), $\frac{2}{3}$, 2, **oraz** stwierdzenie, że są to jedyne rozwiązania równania.
- 2 pkt przekształcenie lewej strony równania do postaci iloczynu wielomianów stopnia co najwyżej drugiego **oraz** rozwiązanie jednego z równań wynikającego z tego rozkładu,

np.
$$(3x-2)(x^2-4)=0$$
 i $x=\frac{2}{3}$, $(3x-2)(x^2-4)=0$ i $x=-2$ oraz $x=2$ ALBO

- obliczenie jednego z pierwiastków wielomianu $\,W\,$ oraz poprawne podzielenie wielomianu $\,W\,$ przez odpowiedni dwumian, np.

$$x = 2$$
 i $(3x^3 - 2x^2 - 12x + 8)$: $(x - 2) = 3x^2 + 4x - 4$,

ALBO

- rozłożenie wielomianu $W(x)=3x^3-2x^2-12x+8$ na czynniki liniowe, np. W(x)=(3x-2)(x-2)(x+2), ALBO
- przekształcenie równania $3x^3-2x^2-12x+8=0$ do postaci alternatywy równań i rozwiązanie jednego z nich, np.

$$(3x-2=0 \text{ lub } x^2-4=0) \text{ i } x=2 \text{ oraz } x=-2.$$

- 1 pkt przekształcenie lewej strony równania do postaci iloczynu wielomianów stopnia co najwyżej drugiego, np. $(3x-2)(x^2-4)=0$ *ALBO*
  - zapisanie jednego z rozwiązań równania $3x^3 2x^2 12x + 8 = 0$ (jeśli to rozwiązanie nie zostało otrzymane w wyniku zastosowania błędnej metody), *ALBO*
  - przekształcenie równania $3x^3 2x^2 12x + 8 = 0$ do postaci alternatywy równań, np. 3x 2 = 0 lub $x^2 4 = 0$.
- 0 pkt rozwiązanie, w którym zastosowano niepoprawną metodę, albo brak rozwiązania.

Uwagi:

- 1. Jeżeli zdający uzyska trzy poprawne pierwiastki wielomianu, lecz traktuje równanie jako nierówność (podaje zbiór rozwiązań w postaci przedziału/ sumy przedziałów), to otrzymuje 2 punkty za całe rozwiązanie.
- **2.** Jeżeli zdający przy przekształcaniu lewej strony równania do postaci iloczynu zapisuje czynnik (3x-2) z wykładnikiem 2, to może otrzymać co najwyżej **2 punkty** za całe rozwiązanie.

Przykładowe pełne rozwiązania

Sposóh

Przekształcamy równanie równoważnie i stosujemy metodę grupowania wyrazów:

$$3x^{3} - 2x^{2} - 12x + 8 = 0$$

$$x^{2}(3x - 2) - 4(3x - 2) = 0$$

$$(3x - 2)(x^{2} - 4) = 0$$

$$(3x - 2)(x - 2)(x + 2) = 0$$

$$3x - 2 = 0 \quad \text{lub} \quad x - 2 = 0 \quad \text{lub} \quad x + 2 = 0$$

$$x = \frac{2}{3} \quad \text{lub} \quad x = 2 \quad \text{lub} \quad x = -2$$

Rozwiązaniami równania są liczby: (-2), $\frac{2}{3}$, 2.

Sposób II

Przekształcamy równanie równoważnie i stosujemy metodę grupowania wyrazów:

$$3x^3 - 2x^2 - 12x + 8 = 0$$

Egzamin maturalny z matematyki na poziomie podstawowym – termin główny 2023 r.

$$3x(x^{2}-4)-2(x^{2}-4)=0$$

$$(3x-2)(x^{2}-4)=0$$

$$(3x-2)(x-2)(x+2)=0$$

$$3x-2=0 \text{ lub } x-2=0 \text{ lub } x+2=0$$

$$x=\frac{2}{3} \text{ lub } x=2 \text{ lub } x=-2$$

Rozwiązaniami równania są liczby: (-2), $\frac{2}{3}$, 2.

Sposób III

Obliczamy W(2) = 0 i stwierdzamy, że liczba 2 jest pierwiastkiem wielomianu $W(x) = 3x^3 - 2x^2 - 12x + 8$.

Zatem wielomian W jest podzielny przez dwumian x-2. Dzielimy wielomian W przez dwumian x-2 i otrzymujemy

$$(3x^3 - 2x^2 - 12x + 8)$$
: $(x - 2) = 3x^2 + 4x - 4$

Zatem $W(x) = (x-2)(3x^2 + 4x - 4)$.

Obliczamy pierwiastki trójmianu $3x^2 + 4x - 4$:

$$\Delta = 4^{2} - 4 \cdot 3 \cdot (-4) = 64$$

$$x = \frac{-4 - 8}{2 \cdot 3} = -2 \quad \text{oraz} \quad x = \frac{-4 + 8}{2 \cdot 3} = \frac{2}{3}$$

Rozwiązaniami równania są liczby: (-2), $\frac{2}{3}$, 2.

Sposób IV

Obliczamy W(2) = 0 i stwierdzamy, że liczba 2 jest pierwiastkiem wielomianu $W(x) = 3x^3 - 2x^2 - 12x + 8$.

Obliczamy W(-2)=0 i stwierdzamy, że liczba (-2) jest pierwiastkiem wielomianu $W(x)=3x^3-2x^2-12x+8$.

Obliczamy $W\left(\frac{2}{3}\right)=0$ i stwierdzamy, że liczba $\frac{2}{3}$ jest pierwiastkiem wielomianu $W(x)=3x^3-2x^2-12x+8$.

Ponieważ W jest wielomianem stopnia trzeciego, więc ma co najwyżej trzy pierwiastki rzeczywiste. Oznacza to, że jedynymi rozwiązaniami równania $3x^3-2x^2-12x+8=0$ są liczby: $(-2),\frac{2}{3}$, 2.

Zadanie 10. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
Wymaganie ogólne Wymaganie szczegółowe		
III. Wykorzystanie i interpretowanie	Zdający:	
reprezentacji.	IV.1) rozwiązuje układy równań liniowych	
1. Stosowanie obiektów matematycznych	z dwiema niewiadomymi, podaje	
i operowanie nimi, interpretowanie pojęć	interpretację geometryczną układów	
matematycznych.	oznaczonych [].	

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B D C

Zadanie 11. (0-2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Wykorzystanie i interpretowanie	Zdający:
reprezentacji.	IV.2) stosuje układy równań do
2. Dobieranie i tworzenie modeli	rozwiązywania zadań tekstowych.
matematycznych przy rozwiązywaniu	
problemów praktycznych i teoretycznych.	

Zasady oceniania

2 pkt – wybranie dwóch odpowiedzi, z których obie są poprawne.

1 pkt – wybranie jednej lub dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B CE AD

Zadanie 12.1. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
Wymaganie ogólne Wymaganie szczegółowe		
II. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	Zdający:	
1. Interpretowanie i operowanie	V.4) odczytuje z wykresu funkcji: dziedzinę	
informacjami przedstawionymi w tekście,	[].	
zarówno matematycznym, jak		
i popularnonaukowym, a także w formie		
wykresów, diagramów, tabel.		

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B

A C

Zadanie 12.2. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne Wymaganie szczegółowe	
II. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	Zdający:
1. Interpretowanie i operowanie	V.4) odczytuje z wykresu funkcji: []
informacjami przedstawionymi w tekście,	największe [] wartości funkcji (o ile
zarówno matematycznym, jak	istnieją) w danym przedziale domkniętym
i popularnonaukowym, a także w formie	[].
wykresów, diagramów, tabel.	

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B C B

Zadanie 12.3. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	Zdający:
1. Interpretowanie i operowanie	V.4) odczytuje z wykresu funkcji: []
informacjami przedstawionymi w tekście,	przedziały monotoniczności [].
zarówno matematycznym, jak	
i popularnonaukowym, a także w formie	
wykresów, diagramów, tabel.	

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B

D B

Zadanie 13. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne Wymaganie szczegółowe	
III. Wykorzystanie i interpretowanie reprezentacji. 1. Stosowanie obiektów matematycznych i operowanie nimi, interpretowanie pojęć matematycznych.	Zdający: V.5) interpretuje współczynniki występujące we wzorze funkcji liniowej.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B C D

Zadanie 14. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	Zdający:
Interpretowanie i operowanie	V.11) wykorzystuje własności funkcji []
informacjami przedstawionymi w tekście,	kwadratowej do interpretacji zagadnień
zarówno matematycznym, jak	geometrycznych [].
i popularnonaukowym, a także w formie	
wykresów, diagramów, tabel.	

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B

A C

Zadanie 15. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
Wymaganie ogólne Wymaganie szczegółowe		
III. Wykorzystanie i interpretowanie reprezentacji. 1. Stosowanie obiektów matematycznych i operowanie nimi, interpretowanie pojęć matematycznych.	Zdający: VI.1) oblicza wyrazy ciągu określonego wzorem ogólnym.	

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B

D

Zadanie 16. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne Wymaganie szczegółowe	
III. Wykorzystanie i interpretowanie reprezentacji. 2. Dobieranie i tworzenie modeli matematycznych przy rozwiązywaniu problemów praktycznych i teoretycznych.	Zdający: VI.6) wykorzystuje własności ciągów, w tym [] geometrycznych, do rozwiązywania zadań [].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B C B

Zadanie 17. (0-2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Wykorzystanie i interpretowanie	Zdający:
reprezentacji.	VI.4) stosuje wzór na n -ty wyraz i na sumę
2. Dobieranie i tworzenie modeli	n początkowych wyrazów ciągu
matematycznych przy rozwiązywaniu	arytmetycznego.
problemów praktycznych i teoretycznych.	a.y.metyozmogo.

Zasady oceniania

2 pkt – zastosowanie poprawnej metody i obliczenie pierwszej raty: 750 zł.

1 pkt – zastosowanie wzoru na sumę n początkowych wyrazów ciągu arytmetycznego i zapisanie równania z niewiadomą a_1 (pierwszą ratą):

$$\frac{2a_1 + 17 \cdot (-30)}{2} \cdot 18 = 8910$$

ALBO

– zastosowanie wzoru na sumę n początkowych wyrazów ciągu arytmetycznego oraz zapisanie równania z niewiadomą a_1 :

$$\frac{2a_1+17\cdot 30}{2}\cdot 18=8910\;$$
 i zapisanie, że $\,a_1\,$ jest ostatnią ratą, $\it ALBO$

- zapisanie równania

$$a_1 + (a_1 - 30) + (a_1 - 2 \cdot 30) + (a_1 - 3 \cdot 30) + \dots + (a_1 - 17 \cdot 30) = 8910$$
, gdzie a_1 jest pierwszą ratą, lub równania

$$a_1 + (a_1 + 30) + (a_1 + 2 \cdot 30) + (a_1 + 3 \cdot 30) + \dots + (a_1 + 17 \cdot 30) = 8910$$
 (łącznie z zapisem, że a_1 jest ostatnią ratą), *ALBO*

- zapisanie zależności między pierwszą (a_1) i ostatnią ratą (a_{18}) , np. $a_1+a_{18}=8910:9$ albo $a_{18}=a_1-17\cdot 30$ itp., ALBO
- rozpatrzenie osiemnastowyrazowego ciągu arytmetycznego o różnicy (-30) lub 30 i zapisanie co najmniej pierwszego oraz ostatniego wyrazu tego ciągu, np. (x, x-30, x-60, ..., x-510) dla dowolnego x (np. jak w sposobie V), *ALBO*
- zapisanie układu równań, z którego można obliczyć jedną z rat, np. $\frac{a_9 + a_{10}}{2} = 495 \; \; \text{i} \; \; a_{10} = a_9 30.$

0 pkt – rozwiązanie, w którym zastosowano niepoprawną metodę, albo brak rozwiązania.

Uwagi:

- **1.** Jeżeli zdający myli ciąg arytmetyczny z geometrycznym, to otrzymuje **0 punktów** za całe rozwiązanie, o ile nie nabył prawa do innej liczby punktów.
- 2. Jeżeli zdający zapisze tylko 750 zł, to otrzymuje 1 punkt za całe rozwiązanie.
- **3.** Jeżeli zdający rozważa ciąg arytmetyczny o różnicy r=30, obliczy $a_1=240$ i nie interpretuje a_1 jako ostatniej raty, to może otrzymać co najwyżej **1 punkt** za całe rozwiązanie.
- **4.** Jeżeli zdający błędnie interpretuje liczbę 8910 jako wyraz ciągu rat, to otrzymuje **0 punktów** za całe rozwiązanie.

Przykładowe pełne rozwiązania

Sposób I

Kolejne raty tworzą ciąg arytmetyczny, w którym $S_{18}=8910\,$ i $\,r=-30.$ Korzystamy ze wzoru na sumę $\,n\,$ początkowych wyrazów ciągu arytmetycznego i otrzymujemy równanie

$$\frac{2a_1 + 17 \cdot (-30)}{2} \cdot 18 = 8910$$

Przekształcając to równanie równoważnie, otrzymujemy

$$9(2a_1 - 510) = 8910$$
$$2a_1 - 510 = 990$$
$$a_1 = 750$$

Pierwsza rata była równa 750 zł.

Sposób II

Przyjmujemy, że kolejne (licząc od końca) raty tworzą ciąg arytmetyczny, w którym $S_{18}=8910\,$ i r=30. Korzystamy ze wzoru na sumę $n\,$ początkowych wyrazów ciągu arytmetycznego i otrzymujemy równanie

$$\frac{2a_1 + 17 \cdot 30}{2} \cdot 18 = 8910$$

Przekształcając to równanie równoważnie, otrzymujemy

$$9(2a_1 + 510) = 8910$$
$$2a_1 + 510 = 990$$
$$a_1 = 240$$

Ostatnia rata była równa 240 zł.

Obliczamy wysokość pierwszej raty

$$a_{18} = 240 + 17 \cdot 30 = 750$$

Pierwsza rata była równa 750 zł.

Sposób III

Kolejne kwoty, o które pomniejszana jest pierwsza rata, tworzą ciąg arytmetyczny, w którym różnica jest równa 30. Wtedy osiemnasta rata jest mniejsza od pierwszej raty o kwotę $(18-1)\cdot 30=510$ zł.

Stad

$$a_1 + (a_1 - 30) + (a_1 - 60) + (a_1 - 90) + \dots + (a_1 - 510) = 8910$$

$$18a_1 - (30 + 60 + 90 + \dots + 510) = 8910$$

gdzie suma siedemnastu liczb 30 + 60 + 90 + ... + 510 jest równa

$$\frac{30 + 510}{2} \cdot 17 = 4590$$

Zatem

$$18a_1 - 4590 = 8910$$
$$18a_1 = 13500$$
$$a_1 = 750$$

Pierwsza rata była równa 750 zł.

Sposób IV

Kolejne raty tworzą ciąg arytmetyczny, zatem

$$a_1 + a_{18} = a_2 + a_{17} = a_3 + a_{16} = \dots = a_9 + a_{10}$$

Obliczamy wartość pojedynczej sumy

$$a_1 + a_{18} = 8910:9 = 990$$

Korzystając ze wzoru na *n*-ty wyraz ciągu arytmetycznego, mamy

$$a_1 + a_1 - 17 \cdot 30 = 990$$
$$2a_1 = 990 + 510$$

Egzamin maturalny z matematyki na poziomie podstawowym – termin główny 2023 r.

$$a_1 = 750$$

Pierwsza rata była równa 750 zł.

Sposób V

Przyjmujemy, że pierwsza rata była równa 1000 zł. Wtedy kolejne raty są równe:

Suma wszystkich rat jest równa $\ 13\ 410\ z$ ł i przewyższa kwotę z warunków zadania o $\ 4500\ z$ ł.

Obliczamy, o ile należy zmniejszyć każdą ratę:

$$4500:18=250$$

$$1000 - 250 = 750$$

Pierwsza rata była równa 750 zł.

Sposób VI

Kolejne raty są wyrazami osiemnastowyrazowego ciągu arytmetycznego (a_n) o różnicy r=-30. Obliczymy dowolną ratę (np. dziewiątą), korzystając z własności tego ciągu:

$$\begin{cases} (a_9 + a_{10}) \cdot 9 = 8910 \\ a_{10} = a_9 - 30 \end{cases} \begin{cases} a_9 + a_{10} = 990 \\ a_9 - a_{10} = 30 \end{cases}$$

$$2a_9 = 1020$$
  $a_9 = 510$

Zatem

$$a_1 = a_9 - 8 \cdot (-30) = 510 + 240 = 750$$

Pierwsza rata była równa 750 zł.

Zadanie 18. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne Wymaganie szczegółowe	
III. Wykorzystanie i interpretowanie reprezentacji. 1. Stosowanie obiektów matematycznych i operowanie nimi, interpretowanie pojęć matematycznych.	Zdający: VII.1) wykorzystuje definicje funkcji [] tangens dla kątów od 0° do 180° [].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B

D

Zadanie 19. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV. Rozumowanie i argumentacja.	Zdający:
1. Przeprowadzanie rozumowań, także	VII.2) korzysta z wzorów
kilkuetapowych, podawanie argumentów	$\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1, [].$
uzasadniających poprawność rozumowania,	
odróżnianie dowodu od przykładu.	

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B A B

Zadanie 20. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne Wymaganie szczegółowe	
II. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	Zdający:
1. Interpretowanie i operowanie	VIII.4) korzysta z własności kątów
informacjami przedstawionymi w tekście,	i przekątnych w [] rombach [].
zarówno matematycznym, jak	
i popularnonaukowym, a także w formie	
wykresów, diagramów, tabel.	

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B

В

Zadanie 21. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
Wymaganie ogólne Wymaganie szczegółowe		
IV. Rozumowanie i argumentacja. 1. Przeprowadzanie rozumowań, także kilkuetapowych, podawanie argumentów uzasadniających poprawność rozumowania, odróżnianie dowodu od przykładu.	Zdający: VIII.5) stosuje własności kątów wpisanych i środkowych.	

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B

B

Zadanie 22. (0-2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024					
Wymaganie ogólne Wymaganie szczegółowe					
IV. Rozumowanie i argumentacja. 4. Stosowanie i tworzenie strategii przy rozwiązywaniu zadań, również w sytuacjach nietypowych. Zdający: VIII.8) korzysta z cech podobieństwa trójkątów.					

Zasady oceniania

2 pkt – poprawna metoda i obliczenie pola trójkąta T_2 : $P_2 = 120$.

1 pkt – wykorzystanie podobieństwa trójkątów i zapisanie układu równań/równania pozwalającego obliczyć długości przyprostokątnych trójkąta T_2 , np.

$$\frac{a_2}{b_2} = \frac{12}{5}$$
 i $a_2^2 + b_2^2 = 26^2$, $(12x)^2 + (5x)^2 = 26^2$

- zapisanie stosunku pól trójkątów T_1 i T_2 : $\frac{P_1}{P_2} = \left(\frac{|BC|}{26}\right)^2$ (lub $\frac{P_2}{P_1} = \left(\frac{26}{|BC|}\right)^2$) oraz obliczenie długości odcinka BC: |BC| = 13, ALBO
- obliczenie/zapisanie skali podobieństwa trójkątów, np. $k=\frac{|EF|}{|BC|}=2$ (lub $k=\frac{|BC|}{|EF|}=\frac{1}{2}$),
- obliczenie/zapisanie długości przyprostokątnych trójkąta $T_2:10,\,24,\,$ *ALBO*
- obliczenie długości c_1 przeciwprostokątnej trójkąta T_1 **oraz** zapisanie układu równań pozwalającego obliczyć długości a_2 , b_2 przyprostokątnych trójkąta T_2 , np. $c_1=13$ i $\frac{13}{12}=\frac{26}{a_2}$ i $\frac{13}{5}=\frac{26}{b_2}$.

0 pkt – rozwiązanie, w którym zastosowano niepoprawną metodę, albo brak rozwiązania.

Przykładowe pełne rozwiązania

Sposób I

Długości przyprostokątnych trójkątów T_1 i T_2 oznaczymy odpowiednio jako: a_1 , b_1 oraz a_2 , b_2 . Z podobieństwa trójkątów T_1 i T_2 wynika, że stosunki odpowiednich boków są równe:

$$\frac{a_2}{b_2} = \frac{a_1}{b_1}$$
 gdzie $a_1 = 12$, $b_1 = 5$

Zatem

$$\frac{a_2}{b_2} = \frac{12}{5}$$
 wiec $b_2 = \frac{5}{12}a_2$

Z twierdzenia Pitagorasa dla trójkąta T_2 mamy:

$$a_2^2 + b_2^2 = 26^2$$

$$a_2^2 + \left(\frac{5}{12}\right)^2 a_2^2 = 26^2$$

$$\frac{169}{144} a_2^2 = 26^2$$

$$a_2 = \sqrt{\frac{144}{169}} \cdot 26 = 24$$

Zatem $b_2 = \frac{5}{12} \cdot 24 = 10$.

Obliczamy pole trójkąta T_2 :

$$P_2 = \frac{1}{2} \cdot a_2 \cdot b_2 = \frac{1}{2} \cdot 24 \cdot 10 = 120$$

Sposób II

Oznaczamy wierzchołki trójkąta T_1 przez A, B, C, gdzie BC jest przeciwprostokątną tego trójkąta, |AB| = 12 i |AC| = 5. Oznaczamy wierzchołki trójkąta T_2 przez D, E, F, gdzie EF jest przeciwprostokatną tego trójkata.

Z twierdzenia Pitagorasa dla trójkąta T_1 mamy

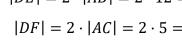
$$|AB|^{2} + |AC|^{2} = |BC|^{2}$$

 $12^{2} + 5^{2} = |BC|^{2}$
 $|BC|^{2} = 169$
 $|BC| = 13$

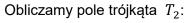
Obliczamy skalę podobieństwa trójkąta T_2 do trójkąta T_1 :

$$k = \frac{|EF|}{|BC|} = \frac{26}{13} = 2$$

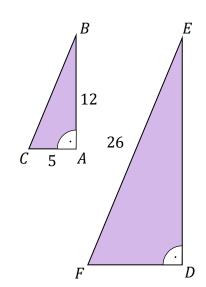
Obliczamy długości przyprostokątnych trójkąta T_2 :

$$|DE| = 2 \cdot |AB| = 2 \cdot 12 = 24$$

 $|DF| = 2 \cdot |AC| = 2 \cdot 5 = 10$

$$P_2 = \frac{1}{2} \cdot |DE| \cdot |DF| = \frac{1}{2} \cdot 24 \cdot 10 = 120$$

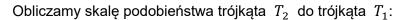

Sposób III

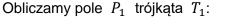
Oznaczamy wierzchołki trójkąta T_1 przez A, B, C, gdzie BC jest przeciwprostokątną tego trójkąta, |AB|=12 i |AC|=5. Oznaczamy wierzchołki trójkąta T_2 przez D, E, F, gdzie EF jest przeciwprostokątną tego trójkąta.

Z twierdzenia Pitagorasa dla trójkąta T_1 mamy

$$|AB|^{2} + |AC|^{2} = |BC|^{2}$$

 $12^{2} + 5^{2} = |BC|^{2}$
 $|BC|^{2} = 169$
 $|BC| = 13$

$$k = \frac{|EF|}{|BC|} = \frac{26}{13} = 2$$

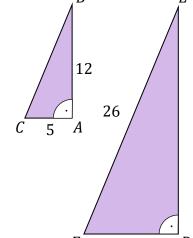
$$P_1 = \frac{1}{2} \cdot |AB| \cdot |AC| = \frac{1}{2} \cdot 12 \cdot 5 = 30$$

Korzystając z tego, że stosunek pól figur podobnych jest równy kwadratowi skali podobieństwa, obliczamy pole P_2 trójkąta T_2 :

$$\frac{P_2}{P_1} = k^2$$

Zatem

$$P_2 = k^2 \cdot P_1 = 2^2 \cdot 30 = 120$$

Zadanie 23. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024				
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe			
IV. Rozumowanie i argumentacja.	Zdający:			
3. Dobieranie argumentów do uzasadnienia poprawności rozwiązywania problemów, tworzenie ciągu argumentów, gwarantujących poprawność rozwiązania i skuteczność w poszukiwaniu rozwiązań zagadnienia.	IX.1) rozpoznaje wzajemne położenie prostych na płaszczyźnie na podstawie ich równań, w tym znajduje wspólny punkt dwóch prostych, jeśli taki istnieje.			

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B A2 A3

Zadanie 24. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024				
Wymaganie ogólne Wymaganie szczegółowe				
III. Wykorzystanie i interpretowanie	Zdający:			
reprezentacji.	IX.2) posługuje się równaniem prostej na			
1. Stosowanie obiektów matematycznych płaszczyźnie w postaci kierunkowej, w ty				
i operowanie nimi, interpretowanie pojęć wyznacza równanie prostej o zadanych				
matematycznych.	własnościach (takich jak na przykład []			
	równoległość [] do innej prostej []).			

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B D B

Zadanie 25. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024				
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe			
III. Wykorzystanie i interpretowanie	Zdający:			
reprezentacji.	X.2) posługuje się pojęciem kąta między			
2. Dobieranie i tworzenie modeli	prostą a płaszczyzną;			
matematycznych przy rozwiązywaniu	X.3) rozpoznaje w graniastosłupach []			
problemów praktycznych i teoretycznych.	kąty między odcinkami (np. krawędziami,			
	krawędziami i przekątnymi) [].			
	VII.4) oblicza kąty trójkąta i długości jego			
	boków przy odpowiednich danych			
	(rozwiązuje trójkąty []).			

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B B D

Zadanie 26. (0-4)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024					
Wymaganie ogólne Wymaganie szczegółowe					
III. Wykorzystanie i interpretowanie	Zdający:				
reprezentacji. X.4) oblicza objętości i pola powie					
3. Tworzenie pomocniczych obiektów ostrosłupów, również z wykorzystaniem					
matematycznych na podstawie istniejących, trygonometrii i poznanych twierdzeń.					
w celu przeprowadzenia argumentacji lub					
rozwiązania problemu.					

Zasady oceniania

- 4 pkt poprawna metoda obliczenia objętości i pola powierzchni całkowitej ostrosłupa oraz poprawne wyniki: V=108 i $P_c=108+72\sqrt{3}$.
- 3 pkt obliczenie objętości ostrosłupa: $\mathit{V}=108$ ALBO
  - obliczenie pola powierzchni całkowitej ostrosłupa: $P_c = 108 + 72\sqrt{3}$ oraz obliczenie wysokości ostrosłupa: H = 3.
- 2 pkt obliczenie/zapisanie długości krawędzi podstawy: $a=6\sqrt{3}~$ oraz obliczenie wysokości ostrosłupa: H=3 ALBO
  - obliczenie pola powierzchni całkowitej ostrosłupa: $P_c = 108 + 72\sqrt{3}$.

1 pkt – obliczenie/zapisanie długości krawędzi podstawy: $a=6\sqrt{3}$ ALBO

– obliczenie wysokości ostrosłupa: H = 3.

0 pkt – rozwiązanie, w którym zastosowano niepoprawną metodę, albo brak rozwiązania.

Uwagi:

- **1.** Jeżeli zdający przyjmuje w rozwiązaniu, że trójkąt *ESO* lub *BSD*, lub jedna ze ścian bocznych ostrosłupa jest trójkątem równobocznym i wykorzystuje to do obliczenia długości krawędzi podstawy, to otrzymuje **0 punktów** za całe rozwiązanie (o ile nie nabył prawa do uzyskania 1 punktu za obliczenie wysokości ostrosłupa).
- 2. Jeżeli jedynym błędem zdającego jest:
  - a) zastosowanie niepoprawnej definicji jednej funkcji trygonometrycznej
  - b) błędne zastosowanie twierdzenia Pitagorasa
  - c) zastosowanie niepoprawnej tożsamości $\sqrt{x^2 + y^2} = x + y$
  - d) przyjęcie, że wysokość ostrosłupa jest równa $3\sqrt{3}$ i |OE| = 3,

i rozwiązanie zostanie doprowadzone konsekwentnie do końca, to zdający może otrzymać **2 punkty** za całe rozwiązanie.

Jeżeli zdający popełni więcej niż jeden z wymienionych błędów a)–d), to otrzymuje **0 punktów** za całe rozwiązanie.

Przykładowe pełne rozwiązanie

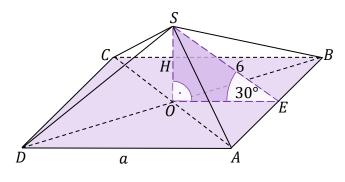
Przyjmujemy oznaczenia jak na rysunku: a – długość krawędzi podstawy,

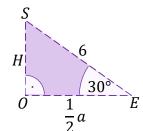
H – wysokość ostrosłupa.

Zauważamy, że a > 0 i H > 0.

Ponieważ O jest punktem przecięcia przekątnych kwadratu, to $|OE|=\frac{1}{2}~a.$

W trójkącie prostokątnym SOE mamy

$$\sin 30^{\circ} = \frac{15}{2}$$

$$\sin 30^\circ = \frac{|SO|}{|SE|} = \frac{H}{6}$$

Zatem

$$H = 6 \cdot \sin 30^{\circ} = 6 \cdot \frac{1}{2} = 3$$

Ponadto

$$\cos 30^\circ = \frac{|OE|}{|SE|} = \frac{\frac{1}{2}a}{6} = \frac{a}{12}$$

Stad

$$a = 12 \cdot \cos 30^{\circ} = 12 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 6\sqrt{3}$$

Obliczamy objętość $\it V$ ostrosłupa:

$$V = \frac{1}{3} \cdot \left(6\sqrt{3}\right)^2 \cdot 3 = 108$$

Obliczamy pole powierzchni całkowitej P_c ostrosłupa:

$$P_c = (6\sqrt{3})^2 + 4 \cdot \frac{1}{2} \cdot 6\sqrt{3} \cdot 6 = 108 + 72\sqrt{3}$$

Zadanie 27. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024				
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe			
I. Sprawność rachunkowa.	Zdający:			
Wykonywanie obliczeń na liczbach	XI.1) zlicza obiekty w prostych sytuacjach			
rzeczywistych, także przy użyciu	kombinatorycznych.			
kalkulatora, stosowanie praw działań				
matematycznych przy przekształcaniu				
wyrażeń algebraicznych oraz				
wykorzystywanie tych umiejętności przy				
rozwiązywaniu problemów w kontekstach				
rzeczywistych i teoretycznych.				

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B B

Zadanie 28. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024					
Wymaganie ogólne Wymaganie szczegółowe					
III. Wykorzystanie i interpretowanie	Zdający:				
reprezentacji. XI.1) zlicza obiekty w prostych sytua					
Stosowanie obiektów matematycznych kombinatorycznych.					
i operowanie nimi, interpretowanie pojęć					
matematycznych.					

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B C A

Zadanie 29. (0-2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024						
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe					
I. Sprawność rachunkowa.	Zdający:					
Wykonywanie obliczeń na liczbach	XII.2) oblicza średnią arytmetyczną i []					
rzeczywistych, także przy użyciu	znajduje medianę [].					
kalkulatora, stosowanie praw działań						
matematycznych przy przekształcaniu						
wyrażeń algebraicznych oraz						
wykorzystywanie tych umiejętności przy						
rozwiązywaniu problemów w kontekstach						
rzeczywistych i teoretycznych.						

Zasady oceniania

2 pkt – wybranie dwóch poprawnych odpowiedzi.

1 pkt – wybranie jednej poprawnej odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A	Wersja B
29.1. C	29.1. B
29.2. A	29.2. E

Zadanie 30. (0-2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024					
Wymaganie ogólne Wymaganie szczegółowe					
III. Wykorzystanie i interpretowanie	Zdający:				
reprezentacji.	XII.1) oblicza prawdopodobieństwo				
2. Dobieranie i tworzenie modeli	w modelu klasycznym.				
matematycznych przy rozwiązywaniu					
problemów praktycznych i teoretycznych.					

Zasady oceniania

- 2 pkt zastosowanie poprawnej metody obliczenia prawdopodobieństwa zdarzenia A i uzyskanie poprawnego wyniku: $P(A)=\frac{6}{64}$.
- 1 pkt wypisanie wszystkich zdarzeń elementarnych lub obliczenie/podanie liczby tych zdarzeń: $|\Omega|=8\cdot 8$ lub sporządzenie tabeli o 64 polach odpowiadających zdarzeniom elementarnym, z których co najmniej jedno pole jest wypełnione, lub sporządzenie pełnego drzewa stochastycznego ALBO
  - wypisanie (zaznaczenie w tabeli) wszystkich zdarzeń elementarnych sprzyjających zdarzeniu A i niewypisanie żadnego niewłaściwego: (3,5),(5,3),(6,5),(5,6),(5,9),(9,5), ALBO
  - podanie liczby wszystkich zdarzeń elementarnych sprzyjających zdarzeniu A: |A|=6, jeśli nie została otrzymana w wyniku zastosowania błędnej metody, ALBO
  - sporządzenie fragmentu drzewa stochastycznego, które zawiera wszystkie gałęzie sprzyjające zdarzeniu A oraz zapisanie prawdopodobieństwa $\frac{1}{8}$ na co najmniej jednym odcinku każdego z etapów doświadczenia, ALBO
  - podanie prawdopodobieństwa jednoelementowego zdarzenia (elementarnego): $\frac{1}{64}$, *ALBO*
  - zapisanie tylko $P(A) = \frac{6}{64}$.

0 pkt – rozwiązanie, w którym zastosowano niepoprawną metodę, albo brak rozwiązania.

Uwaga:

Jeżeli zdający zapisuje tylko liczby 6 lub 64 i z rozwiązania nie wynika znaczenie tych liczb, to otrzymuje **0 punktów** za całe rozwiązanie.

Przykładowe pełne rozwiązania

Sposób I

Zbiór wszystkich zdarzeń elementarnych obrazuje tabela 8×8 , co oznacza, że moc zbioru Ω jest równa 64.

W tabeli zaznaczamy iloczyny podzielne przez 15.

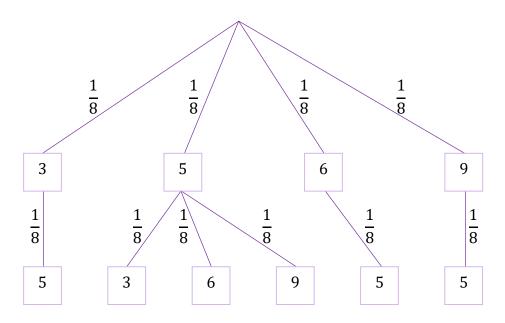
	2	3	4	5	6	7	8	9
2								
3				×				
4								
5		×			×			×
6				×				
7								
8								
9				×				

Zdarzeń sprzyjających wylosowaniu liczb, których iloczyn jest podzielny przez 15, jest 6. Zatem prawdopodobieństwo zdarzenia polegającego na wylosowaniu liczb, których iloczyn jest podzielny przez 15, jest równe $\frac{6}{64}$.

Sposób II (drzewo stochastyczne)

Rysujemy fragment drzewa stochastycznego rozważanego doświadczenia z uwzględnieniem wszystkich istotnych gałęzi.

Oznaczamy przez A zdarzenie polegające na tym, że iloczyn wylosowanych liczb jest podzielny przez 15.

Prawdopodobieństwo zdarzenia A jest równe

$$P(A) = \frac{1}{8} \cdot \frac{1}{8} + \frac{1}{8} \cdot \frac{1}{8} = \frac{6}{64}$$

Sposób III

Zbiór wszystkich zdarzeń elementarnych Ω to zbiór par uporządkowanych elementów ze zbioru 8-elementowego, zatem moc zbioru Ω jest równa $|\Omega| = 8 \cdot 8 = 64$.

Oznaczamy przez A zdarzenie polegające na tym, że iloczyn wylosowanych liczb jest podzielny przez 15.

Wielokrotności liczby 15, które mogą być iloczynami elementów ze zbioru Ω , to 15, 30, 45. Wyznaczamy iloczyny, które spełniają powyższy warunek:

 $15 = 3 \cdot 5 = 5 \cdot 3$ – dwa iloczyny – dwa zdarzenia elementarne: (3,5) oraz (5,3),

 $30 = 6 \cdot 5 = 5 \cdot 6$ – dwa iloczyny – dwa zdarzenia elementarne: (6,5) oraz (5,6),

 $45 = 9 \cdot 5 = 5 \cdot 9$ – dwa iloczyny – dwa zdarzenia elementarne: (9,5) oraz (5,9).

Sprzyjających zdarzeń elementarnych jest 6, więc $P(A) = \frac{6}{64}$.

Zadanie 31.1. (0-1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024					
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe				
I. Sprawność rachunkowa.	Zdający:				
Wykonywanie obliczeń na liczbach	V.3) [] interpretuje wartości funkcji				
rzeczywistych, także przy użyciu	określonych za pomocą [] wzorów [];				
kalkulatora, stosowanie praw działań	V.2) oblicza wartość funkcji zadanej wzorem				
matematycznych przy przekształcaniu	algebraicznym.				
wyrażeń algebraicznych oraz					
wykorzystywanie tych umiejętności przy					
rozwiązywaniu problemów w kontekstach					
rzeczywistych i teoretycznych.					

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wersja A Wersja B FP FP

Zadanie 31.2. (0-2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Wykorzystanie i interpretowanie reprezentacji. 2. Dobieranie i tworzenie modeli matematycznych przy rozwiązywaniu problemów praktycznych i teoretycznych.	Zdający: XIII) rozwiązuje zadania optymalizacyjne w sytuacjach dających się opisać funkcją kwadratową.

Zasady oceniania

- 2 pkt poprawna metoda rozwiązania zadania oraz poprawne wyniki: 11 i 400.
- 1 pkt wyznaczenie postaci kanonicznej funkcji L: $L(n) = -(n-11)^2 + 400$ ALBO
  - obliczenie, którego dnia analizowanego okresu w aptece obsłużono największą liczbę klientów lub obliczenie największej liczby klientów: 11 lub 400, ALBO
  - obliczenie pierwszej współrzędnej $\,p\,$ wierzchołka paraboli z własności $\,L(k_1)=L(k_2),\,$ gdzie $\,k_1,\,k_2\,$ są różnymi liczbami takimi, że $\,|p-k_1|=|p-k_2|$:

$$p = \frac{k_1 + k_2}{2} = 11$$

0 pkt – rozwiązanie, w którym zastosowano niepoprawną metodę, albo brak rozwiązania.

Uwagi:

- Jeżeli zdający błędnie oblicza pierwszą współrzędną wierzchołka paraboli, i konsekwentnie do popełnionego błędu oblicza drugą współrzędną, to może otrzymać
   punkt za całe rozwiązanie (o ile pierwsza współrzędna jest liczbą należącą do dziedziny).
- **2.** Jeżeli zdający nie zapisze, że 11 należy do dziedziny funkcji L, to może otrzymać **2 punkty** za całe rozwiązanie.
- 3. Jeżeli zdający oblicza największą wartość funkcji L, korzystając z rachunku różniczkowego, i nie zapisze przedziałów monotoniczności funkcji, to może otrzymać **2 punkty** za całe rozwiązanie (gdy wyznaczy pochodną funkcji L(x) określoną dla $x \in [1,30]$, obliczy miejsce zerowe pochodnej funkcji L(x) i wartość funkcji L w tym punkcie).
- **4.** Jeżeli zdający oblicza $L(11)=400\,$ i L(11-k)=L(11+k), gdzie $k\neq 0,$ i wskaże wartość największą, to może otrzymać **2 punkty** za całe rozwiązanie.
- **5.** Jeżeli zdający zapisze tylko L(11) = 400, to otrzymuje **1 punkt**.

Przykładowe pełne rozwiązania

Sposób I

Wykresem funkcji $L(n) = -n^2 + 22n + 279$, gdzie n jest liczbą naturalną z przedziału [1,30], jest zbiór punktów leżących na paraboli o ramionach skierowanych w dół. Przekształcamy wzór funkcji L do postaci kanonicznej:

$$L(n) = -n^2 + 22n + 279 = -[n^2 - 22n] + 279 = -[(n-11)^2 - 11^2] + 279 =$$

$$= -(n-11)^2 + 121 + 279 = -(n-11)^2 + 400$$

Z postaci kanonicznej odczytujemy współrzędne wierzchołka paraboli: W = (11,400).

Interpretujemy otrzymane wartości: największą liczbę klientów obsłużono jedenastego dnia badanego okresu i było to $400\,$ osób.

Sposób II

Wykresem funkcji $L(n)=-n^2+22n+279$, gdzie n jest liczbą naturalną z przedziału [1,30], jest zbiór punktów leżących na paraboli o ramionach skierowanych w dół. Jej największa wartość jest drugą współrzędną wierzchołka paraboli W=(p,q). Stąd

$$p = \frac{-22}{2 \cdot (-1)} = 11, \quad 11 \in \{1, 2, ..., 30\}$$
$$q = L(p) = -11^2 + 22 \cdot 11 + 279 = 400$$

Największą liczbę klientów obsłużono jedenastego dnia badanego okresu i było to $400\,$ osób.

Sposób III

Wykorzystamy następującą własność funkcji kwadratowej $L(x)=-x^2+22x+279$. Jeśli $L(k_1)=L(k_2)$, to liczba

$$\frac{k_1 + k_2}{2}$$

jest pierwszą współrzędną wierzchołka paraboli będącej wykresem funkcji L. Jeśli ponadto współczynnik przy x^2 jest liczbą ujemną, to liczba

$$L\left(\frac{k_1+k_2}{2}\right)$$

jest największą wartością funkcji L.

Wykonujemy obliczenia – szukamy argumentów, dla których funkcja przyjmuje tę samą wartość:

$$L(9) = 396$$

 $L(10) = 399$
 $L(11) = 400$
 $L(12) = 399$

Zauważamy, że L(10) = L(12). Ponieważ

$$\frac{10+12}{2} = 11 \quad \text{oraz} \quad 11 \in \{1, \dots 30\}$$

Egzamin maturalny z matematyki na poziomie podstawowym – termin główny 2023 r.

więc funkcja L przyjmuje wartość największą równą $400\,$ dla argumentu 11. To oznacza, że największą liczbę klientów obsłużono jedenastego dnia badanego okresu i było to $400\,$ osób.

Ocena prac osób ze stwierdzona dyskalkulia

Obowiązują zasady oceniania stosowane przy sprawdzaniu prac zdających bez stwierdzonej dyskalkulii z dodatkowym uwzględnieniem:

- I. **ogólnych zasad oceniania** zadań otwartych w przypadku arkuszy osób ze stwierdzoną dyskalkulią (punkty 1.–12.);
- II. dodatkowych **szczegółowych zasad oceniania** zadań otwartych w przypadku arkuszy osób ze stwierdzoną dyskalkulią egzamin maturalny z matematyki, poziom podstawowy, termin główny 2023.

Ogólne zasady oceniania zadań otwartych w przypadku arkuszy osób ze stwierdzoną dyskalkulią

- 1. Nie należy traktować jako błędy merytoryczne pomyłek, wynikających z:
  - błędnego przepisania
  - · przestawienia cyfr
  - zapisania innej cyfry, ale o podobnym wyglądzie
  - przestawienia położenia przecinka.
- 2. W przypadku błędów, wynikających ze zmiany znaku liczby, należy w każdym zadaniu oddzielnie przeanalizować, czy zdający opanował inne umiejętności, poza umiejętnościami rachunkowymi, oceniane w zadaniu. W przypadku opanowania badanych umiejętności zdający powinien otrzymać przynajmniej 1 punkt.
- 3. We wszystkich zadaniach otwartych, w których wskazano poprawną metodę rozwiązania, części lub całości zadania, zdającemu należy przyznać przynajmniej 1 punkt, zgodnie z kryteriami do poszczególnych zadań.
- 4. Jeśli zdający przedstawia nieprecyzyjne zapisy, na przykład pomija nawiasy lub zapisuje nawiasy w niewłaściwych miejscach, ale przeprowadza poprawne rozumowanie lub stosuje właściwą strategię, to może otrzymać przynajmniej 1 punkt za rozwiązanie zadania.
- 5. W przypadku zadania wymagającego wyznaczenia pierwiastków trójmianu kwadratowego zdający może otrzymać 1 punkt, jeżeli przedstawi poprawną metodę wyznaczania pierwiastków trójmianu kwadratowego, przy podanych w treści zadania wartościach liczbowych.
- 6. W przypadku zadania wymagającego rozwiązania nierówności kwadratowej zdający może otrzymać 1 punkt, jeżeli stosuje poprawny algorytm rozwiązywania nierówności kwadratowej, przy podanych w treści zadania wartościach liczbowych.
- 7. W przypadku zadania wymagającego stosowania własności funkcji kwadratowej zdający może otrzymać 1 punkt za wykorzystanie konkretnych własności funkcji kwadratowej, istotnych przy poszukiwaniu rozwiązania.
- 8. W przypadku zadania wymagającego zastosowania własności ciągów arytmetycznych lub geometrycznych zdający może otrzymać 1 punkt, jeżeli przedstawi wykorzystanie takiej własności ciągu, która umożliwia znalezienie rozwiązania zadania.

- 9. W przypadku zadania wymagającego analizowania figur geometrycznych na płaszczyźnie kartezjańskiej zdający może otrzymać punkty, jeżeli przy poszukiwaniu rozwiązania przedstawi poprawne rozumowanie, wykorzystujące własności figur geometrycznych lub zapisze zależności, pozwalające rozwiązać zadanie.
- 10. W przypadku zadania z rachunku prawdopodobieństwa zdający może otrzymać przynajmniej 1 punkt, jeśli przy wyznaczaniu liczby zdarzeń elementarnych sprzyjających rozważanemu zdarzeniu przyjmuje określoną regularność lub podaje prawidłową metodę wyznaczenia tej liczby zdarzeń elementarnych.
- 11. W przypadku zadania z geometrii zdający może otrzymać przynajmniej 1 punkt, jeżeli podaje poprawną metodę wyznaczenia długości odcinka potrzebnej do znalezienia rozwiązania.
- 12. W przypadku zadania wymagającego przeprowadzenia dowodu (z zakresu algebry lub geometrii), jeśli w przedstawionym rozwiązaniu zdający powoła się na własność, która wyznacza istotny postęp, prowadzący do przeprowadzenia dowodu, to może otrzymać 1 punkt.
- II. <u>Dodatkowe szczegółowe zasady oceniania</u> zadań otwartych w przypadku arkuszy osób ze stwierdzona dyskalkulią

Zadanie 3.

1 pkt – zastosowanie wzoru skróconego mnożenia na kwadrat sumy do wyrażenia $(2n+1)^2$.

Zadanie 9.

- 2 pkt zapisanie dwóch pierwiastków wielomianu $3x^3 2x^2 12x + 8$ (o ile nie zostały one uzyskane w wyniku błędnej metody).
- 1 pkt przekształcenie wielomianu $3x^3-2x^2-12x+8$ do postaci $3(x^2-4)-2(x^2-4)$ lub $x^2(3x-2)-4(3x-2)$.

Zadanie 17.

Stosuje się zasady oceniania arkusza standardowego.

Zadanie 22.

- 1 pkt obliczenie długości c_1 przeciwprostokątnej trójkąta T_1 oraz wykorzystanie podobieństwa trójkątów i zapisanie związku między długościami przyprostokątnych trójkąta $T_2:c_1=13$ i $\frac{a_2}{b_2}=\frac{12}{5}$ ALBO
  - obliczenie długości c_1 przeciwprostokątnej trójkąta T_1 oraz zapisanie równania pozwalającego obliczyć długość jednej z przyprostokątnych trójkąta T_2 , np.

$$c_1 = 13 \text{ i } \frac{13}{12} = \frac{26}{a_2}, \ c_1 = 13 \text{ i } \frac{13}{5} = \frac{26}{b_2}.$$

Zadanie 26.

1 pkt – zastosowanie definicji funkcji trygonometrycznej lub związków miarowych w trójkącie o kątach $30^\circ, 60^\circ, 90^\circ$ i zapisanie równania z jedną niewiadomą (wysokością ostrosłupa lub połową długości krawędzi podstawy), np. $\frac{|OE|}{6} = \cos 30^\circ, \frac{H}{6} = \frac{1}{2}$.

Zadanie 30.

1 pkt – zapisanie jedynie liczby 64 (należy traktować to jako wyznaczenie liczby wszystkich zdarzeń elementarnych).

Uwagi:

- 1. W ocenie rozwiązania tego zadania (dla zdających z dyskalkulią) <u>nie stosuje się</u> uwagi ze standardowych zasad oceniania.
- 2. Jeżeli zdający poprawnie wypisze/zaznaczy wszystkie zdarzenia elementarne sprzyjające zdarzeniu A, lecz popełni błąd w ich zliczeniu (|A|=5) i konsekwentnie zapisze wynik $\frac{5}{64}$, to otrzymuje **2 punkty**.

Zadanie 31.2.

Stosuje się zasady oceniania arkusza standardowego.